

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 11 (796–797)

2017 m. gegužės 20 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

SAVIVALDA IR VERSLAS

**Alytaus rajone verslas kaime nebijo iššūkių;
Vilkaviškyje – valdžios ir verslo pusryčiai;
Verslo centras Pasvalyje – misija įmanoma**

6–7 p.

Alytaus rajono meras A. Vrubliauskas ir vicemeras A. Balčiūnas (stovi) amato ir verslo paslapčių mokėsi Grybų šventėje Varėnoje

Romo Gurklio nuotr.

LIETUVA NUO A IKI Z

Šalčios krašto lobiai – rajono stiprybė _____ **4–5, 20 p.**

GEGUŽĖS 9-OJI – EUROPOS DIENA _____ **22–23 p.**

TULPIŲ ŽYDĖJIMO ŠVENTĖ PRADEDA NAUJAS TRADICIJAS _____ **24–25 p.**

Redakcijos kolegija

Antanas ČERNECKIS

Rietavo savivaldybės meras

Nijolė DIRGINČIENĖ

Birštono savivaldybės merė

Gintautas GEGUŽINSKAS

Pasvalio rajono savivaldybės meras

Vytautas GRUBLIAUSKAS

Klaipėdos miesto savivaldybės meras

Alvydas KATINAS

Utenos rajono savivaldybės meras

Valerijus MAKŪNAS

Kauno rajono savivaldybės meras

Artūras MARGELIS

Lazdijų rajono savivaldybės meras

Zdzisław PALEVIČ

Šalčininkų rajono savivaldybės meras

Kęstutis TUBIS

Anykščių rajono savivaldybės meras

Povilas ŽAGUNIS

Panevėžio rajono savivaldybės meras

Roma ŽAKAITIENĖ

Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė

Leidžia viešoji įstaiga Savivaldybių žinios

Direktorė

Lina BELEVIČIENĖ

Atsakingasis redaktorius, fotokorespondentas

Romas GURKLYS

Bendradarbė

Genovaitė PAULIKAITĖ

Stilistė-korektorė

Janina MALKENIENĖ

Kaštonų g. 4, LT-01107 Vilnius

Tel.: (8 5) 262 2083 / 262 0847

Faks. (8 5) 262 2083

El. p. info@savzinios.lt

savivaldybiu.zinios@gmail.com

Interneto svetainė www.lsa.lt

Facebook savzinios

...

Spausdina AB „Spauda“

Laisvės pr. 60, LT-05120 Vilnius,

www.spauda.com

Ofsetinė spauda, 3 sp. lankai

ISSN 1392-2467

Tiražas 2100 egz.

LSA VALDYBOS POSĖDIS – UŽIMTUMO POLITIKA, SAVIVALDOS ĮSTATYMO IR BIUDŽETO TOBULINIMO KLAUSIMAI

Savivaldybių vaidmuo užimtumo politikoje, Valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimas, Vietos savivaldos įstatymo ir savivaldybių biudžetų tobulinimas, vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra – šie pagrindiniai klausimai buvo svarstomi gegužės 17 d. Vilniuje vykusiame Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) valdybos posėdyje.

Posėdyje valdybos nariai diskutavo apie savivaldybių vaidmenį kuriant integruotą darbo rinkos politiką. Posėdyje dalyvavęs socialinės apsaugos ir darbo ministras Linas Kukuraitis teigė, kad ministerija norėtų stiprinti darbo biržos bendradarbiavimą su vietos savivalda vykdant užimtumo programas. Ministras užsiminė apie galimybę išbandyti tai vykdant bandomuosius projektus. Pasak jo, šiuo metu kuriamos trys darbo biržos pertvarkos alternatyvos, kurios bus svarstomos su ministru pirmininku.

LSA prezidentas Ričardas Malinauskas pažymėjo, kad savivaldybės nesiekia perimti darbo biržos funkcijų. „Tačiau praktikoje pastebime nemažai taisytinų dalykų, todėl esame pasirengę bendradarbiauti ir teikti realiomis situacijomis savivaldybėse paremtus siūlymus“, – teigė R. Malinauskas.

Susitikime buvo pateikti LSA Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymai tobulinti šią sritį. Vienas iš jų – keisti darbo su bedarbiais metodus ir suskirstyti bedarbius į atskiras grupes pagal jų motyvaciją ir realias galimybes dirbti. Komitete dirbančių savivaldybių atstovų nuomone, taip pat reikėtų labiau motyvuoti darbdavius informuoti darbo biržą apie laisvas darbo vietas, tiesiogiai su bedarbiais dirbantiems darbo biržos darbuotojams taikyti rotacijos principą, o investavus į bedarbio profesinį mokymą, pasirūpinti, kad asmuo tikrai įsidarbintų (jeigu toks asmuo įsigyja verslo liudijimą, galbūt jam reikia skirti paramą darbo vietai įsteigti). Taip pat pabrėžta, kad neįgaliųjų perkvalifikavimas turi būti tikslingesnis, o daugeliu atvejų neįgaliųjų integraciją reikėtų derinti su socialinių paslaugų teikimu. Savivaldybių atstovai pažymėjo, kad parama teikiant subsidijas darbdaviui dažniausiai yra laikina priemonė – ji patraukli tol, kol mokamos subsidijos.

Valstybės atkūrimo šimtmečio programos koordinatore Neringa Vaisbrodė merams pristatė šios programos pagrindinius akcentus. Pasak N. Vaisbrodės, papildomų lėšų specialiai šimtmečio minėjimo renginiams savivaldybėms nenumatyta, renginiai turėtų vykti pačių savivaldybių iniciatyva, o kultūros įstaigos su įvairiais projektais gali kreiptis į Kultūros tarybą.

Valdybos nariai aptarė savivaldybių siūlymus tikslinti Vietos savivaldos įstatymą. Šiuos siūlymus, susijusius su praktikoje kylančiais įstatymo nuostatų taikymo neaiškumais, savivaldybių tarybų komitetų formavimu ir mero funkcijomis, LSA ketina pateikti Vidaus reikalų ministerijai.

Merams buvo pristatyti ir LSA atstovų derybų su Finansų ministerija (FM) dėl savivaldybių biudžetų tobulinimo rezultatai. FM sutinka su LSA pasiūlymu savivaldybėms skiriamas bendrosios dotacijos kompensacijos (BDK) sumas transformuoti į bendrąsias dotacijas, kurių dydžiai išliktų pastovūs neatsižvelgiant į atskirų savivaldybių mokestinių pajamų dydį. Nuo kitų metų tai bus padaryta 38 savivaldybėse, iki šiol gaunančiose BDK. Tačiau ministerija taip pat ketina panaikinti BDK skyrimą savivaldybėms tose išimtinėse situacijose, kurios nuo jų nepriklauso (pavyzdžiui, stichinių nelaimių ar ekonominės krizės atveju). LSA toliau derasi su FM ir dėl skolinimosi sąlygų gerinimo savivaldybėse.

Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos prezidentas Bronius Miežutavičius su valdybos nariais aptarė vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtos projektų įgyvendinimo savivaldybėse klausimus. Jis taip pat informavo, kad Aplinkos ministerija (AM) yra gavusi Europos Komisijos oficialų pranešimą, kad Lietuva netinkamai įgyvendina Miestų nuotekų direktyvą, nesurinkdama aglomeracijose reikiamo nuotekų kiekio centralizuotomis sistemomis. Posėdyje dalyvavęs AM atstovas Europos Sąjungos paramos administravimo departamento direktorius Inesis Kiškis pristatė idėją, galinčią padėti spręsti susidariusią nepalankią situaciją: vandentvarkos įmonės 28 savivaldybėse dėl nepasiektų rodiklių įgyvendinant minėtus projektus į valstybės biudžetą grąžintinas lėšas turėtų investuoti

SVEIKINAME

Lietuvos savivaldybių asociacija GIMTADIENIŲ PROGA NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA

Plungės rajono savivaldybės merą **Audrių Klišonį**, Pagėgių savivaldybės merą **Virginijų Komską**, Telšių rajono savivaldybės merą **Petrą Kuiziną**, Tauragės rajono savivaldybės merą **Sigitą Mičiulį**.

į naujų abonentų prisijungimą prie nuotekų tinklų. Tokiam siūlymui dar turėtų pritarti FM. AM atstovas taip pat paragino ir toliau skatinti gyventojus jungtis prie centralizuotų tinklų. Tai suteiktų papildomų argumentų teikiant Lietuvos atsakymą Komisijai. LSA valdybos nariai paprašė AM pateikti informaciją apie padėties visose savivaldybėse dėl galimai gresiančių finansinių korekcijų ir organizuoti susitikimą su ministerijos, Aplinkos projektų valdymo agentūros atstovais ir savivaldybių merais.

Posėdyje taip pat nutarta pakeisti LSA valdybos darbo reglamentą ir numatyti, kad valdybos narys dalyvauti valdybos posėdyje su balsavimo teise gali įgalioti mero pavaduotoją ar mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją. Iki šiol tokia teisė nebuvo numatyta.

*Parengė LSA patarėja viešiesiems ryšiams
Indrė Vilūnienė*

NAUJASIS LIETUVOS KURORTŲ ASOCIACIJOS PREZIDENTAS

Gegužės 5 d. vykusiam Lietuvos kurortų asociacijos suvažiavime naujuoju asociacijos prezidentu tapo Neringos meras Darius Jasaitis. Jis pakeitė dvejus metus asociacijai vadovavusį Palangos miesto merą Šarūną Vaitkų. Naujai išrinktas prezidentas pabrėžė, kad nors Lietuvos kurortai yra skirtingi ir kiekvienas jų turi savo veidą, labai svarbu glaudžiai bendradarbiauti ir turėti bendrus tikslus. Naujuoju asociacijos viceprezidentu tapo Anykščių rajono meras Kęstutis Tubis.

Lietuvos kurortų asociacijos suvažiavime pristatyta 2015–2016 metų veiklos ataskaita, finansiniai rodikliai, aptartos artimiausio laikotarpio veikla ir numatytos Lietuvos kurortų problemų sprendimų gairės. Asociacija veiklą pradėjo 2007 m. ir šiuo metu vienija Birštono, Druskininkų, Neringos ir Palangos kurortus bei Anykščių, Ignalinos, Trakų ir Zarasų kurortines vietas.

KOMITETO POSĖDIS MARIJAMPOLĖJE

DANGUOLĖ MICUTIENĖ

Marijampolėje gegužės 9 d. vyko LSA Švietimo ir kultūros komiteto išvažiuojamasis posėdis. Posėdyje dalyvavo Švietimo ir kultūros komiteto pirmininkas, LSA viceprezidentas, Pagėgių savivaldybės meras Virginijus Komskis, pirmoji pavaduotoja, Biržų rajono mero pavaduotoja Irutė Varzienė, LSA patarėjas švietimo ir kultūros klausimais Jonas Mickus, kiti komiteto nariai.

Posėdžio pradžioje Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius, Švietimo ir kultūros komiteto narys Sigitas Valančius supažindino komitetą su vykdoma švietimo ir kultūros politika Marijampolės savivaldybėje. Posėdyje buvo svarstyti klausimai: dėl kultūros įstaigų vadovų kadencijų, dėl bendrojo ugdymo mokyklų tinklo, mokyklų finansavimo ir pedagogų darbo užmokesčio pertvarkos, dėl bibliotekų veiklos savivaldybėse užtikrinimo.

Įžvalgomis apie tai, kokios problemos gali

iškilti regioninės kultūros srityje įteisinus kultūros įstaigų vadovų kadencijas, pasidalijo komiteto narė, asociacijos „Kultūros savivaldos kolegija“ kanclerė, Šilutės rajono savivaldybės Kultūros skyriaus vedėja Vilma Griškevičienė. Bendrojo ugdymo mokyklų tinklo, mokyklų finansavimo ir pedagogų darbo užmokesčio pertvarkos aktualijas pristatė Švietimo ir mokslo ministerijos Kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius Aidas Aldauskas. Posėdyje taip pat dalyvavo Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyriaus vedėja Asta Vaznienė ir Kultūros skyriaus vedėja Jūratė Zakarevičienė, kultūros įstaigų vadovai. Posėdžiui pasibaigus svečiai lankėsi Palaimintojo Jurgio Matulaičio muziejuje, Beatričės Kleizaitės-Vasaris menų galerijoje, dalyvavo pažintinėje ekskursijoje po Marijampolę.

Gegužės 14 d. IŠRINKTI NAUJI MERAI

Jonavos rajono savivaldybės meras EUGENIJUS SABUTIS

E. Sabutis gimė 1975 m. rugsėjo 10 d. Jonavoje. Baigė Vytauto Didžiojo universitetą, filosofijos bakalauras, teisės magistras. Dirbo AB „Achema“ personalo vadybininku, UAB „Projektų centras“ Personalo ir administravimo skyriaus viršininku, 2011–2015 m. VšĮ Jonavos greitosios medicinos pagalbos stoties direktoriumi. Nuo 2015 m. balandžio – Jonavos rajono savivaldybės mero pavaduotojas. Nuo 2016 m. gruodžio 16 d. – laikinai einantis savivaldybės mero pareigas. Lietuvos socialdemokratų partijos narys.

Laisvalaikio pomėgiai: knygos, muzika, filmai.

Jonavoje meras buvo renkamas vietoje Mindaugo Sinkevičiaus, kuris tapo Seimo nariu ir ūkio ministru.

Šakių rajono savivaldybės meras EDGARAS PILYPAITIS

E. Pilypaitis gimė 1974 m. gruodžio 20 d. Gelgaudiškyje, mokėsi Gelgaudiškio vidurinėje mokykloje, studijavo Vytauto Didžiojo universitete, suteiktas katalikų pastoracinės teologijos magistro (licenciato) laipsnis. 2003–2004 ir 2015 m. išrinktas rajono savivaldybės tarybos nariu, nuo 2015 m. – mero pavaduotojas. Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų partijos narys. Apdovanotas Šakių rajono savivaldybės kultūros premija, „Aitvaro“, Marijampolės apskrities kultūros ir meno „Angelo“, Lietuvos liaudies kultūros centro „Aukso paukštės“ apdovanojimais.

Pomėgiai: kelionės, teatras, opera. Šūkis: „Visa, ko norite, kad jums darytų žmonės, ir jūs patys jiems darykite“ (Mt 7, 12).

Šakiuose meras buvo renkamas vietoje „valstiečio“ Juozo Bertašiaus – jis atsistatydino, kai teismo buvo pripažintas kaltu dėl prekybos poveikiu.

ŠALČIOS KRAŠTO LOBIAI – RAJONO STIPRYBĖ

Šalčininkų rajono savivaldybė įsikūrusi vaizdingoje pietinėje Lietuvos dalyje. Tai Lietuvos lenkų gyvenamas kraštas. Iš beveik 33 tūkst. gyventojų 79,5 proc. sudaro lenkai – didžiausia tautinė mažuma Lietuvoje. Čia draugiškai sugyvena daugiau negu dešimties tautybių gyventojai – lenkai, lietuviai, rusai, baltarusiai, romai, žydai – daugiakultūriškumas yra rajono stiprybė. Tuo rajonas didžiuojasi ir priima kaip unikalų vertybę.

Rajono etnografinė kultūra gerokai skiriasi nuo aplinkinių teritorijų. Turistai pastebi skirtingą pakelės kopylių, kryžių puošybą, kuri artimesnė Lenkijos etnografinė stilistikai. Šie krašto bruožai – savotiška turistinė egzotika, priviliojanti vis daugiau norinčių pasidairyti po Lietuvos lenkų gyvenamas žemes. Dar vienas egzotiškas turistinis šio krašto bruožas – ES rytinė siena. Tai Lietuvos valstybinė siena su Baltarusija.

Lankyti šį Lietuvos regioną skatina gausybė architektūros ir gamtos paminklų. Gražios bažnyčios ir pily, legendas slepiantys mitologiniai akme-

nys ir senoviniai pilkapiai, unikalūs etnografinių kaimų pastatai, nuostabi gamtovaizdžiai – visa tai galima sutikti keliaujant po Šalčininkų kraštą. Čia visada pasitiks geri ir darbštūs žmonės, puoselejantys senas tradicijas, o kartu ir atviri naujovėms.

Pažintis su Šalčios žeme išpildys kiekvieno, ieškančio tylos ir ramybės gamtoje ir besidominčio kapitalo investavimu bei ekonominių projektų įgyvendinimu, lūkesčius.

Rajono valdžia – kompetentingi ir patyrę žmonės, ne vienus metus esantys politikoje ir puikiai išmanantys savo darbą, pelnę gyventojų pasitikėjimą. Pirmieji Lietuvos istorijoje tiesioginiai merų rinkimai tapo istoriniais Šalčininkų rajone. Rajono meras Zdzislavas Palevičius, kaip Lietuvos lenkų rinkimų akcijos ir Rusų aljanso koalicijos „Valdemaro Tomaševskio blokas“ kandidatas, pelnę geriausią rezultatą šalies mastu ir gavo 77,55 proc. rinkėjų palaikymą. Ne populizmas, o darbas ir jo rezultatai lėmė rinkimų rezultatus.

Rajono meras ZDZISLAVAS PALEVIČIUS

Norint įsitikinti pozityviu Šalčininkų rajono mikroklimatu, tereikia atvažiuoti – čia jus pasitiks svetingi ir atviri žmonės. Šalčininkų rajonas turi daug stiprių pusių. Pirmiausia, jis yra jaunas. Net 83 proc. gyventojų sudaro vaikai, jaunimas ir darbingo amžiaus žmonės. Šalies vidurkis – 77 proc. Šalčininkai yra vienas iš trijų Lietuvos miestų, kuriame per pastaruosius metus gyventojų skaičius ne sumažėjo, o netgi padidėjo. Gimstamumas Šalčininkų rajone yra vienas geriausių Vilniaus apskrityje, o emigracija sudaro 6,56 saldo nuo 1 tūkst. gyventojų, kai šalyje – 10,7. Kasmet išduodama 120–140 statybų leidimų, vien transporto priemonių skaičius siekia 14 tūkstančių.

2007–2015 metais pagrindinę Šalčininkų rajone įgyvendintų projektų dalį – beveik 100 projektų – sudaro savivaldybės administracijos projektai. Jų bendra vertė – apie 35 mln. eurų. Projektai iš esmės pakeitė rajono veidą ir pavertė jį patraukliu ir draugišku ne tik vietiniams gyventojams, bet ir svečiams. Akivaizdžiausi pokyčiai vyko socialinės apsaugos, sveikatos, susisiekimo, viešosios infrastruktūros, turizmo, sporto, energetikos, aplinkosaugos srityse. Įgyvendinti projektai aiškiai rodo, kiek daug galima padaryti bendromis jėgomis. Šiandien tvirtai galiu pasakyti, kad visos investicijos buvo reikšmingos, įgyvendinti projektai įtvirtino rajono poziciją, pakeitė rajono įvaizdį, padėjo sukurti rajono gyventojams ir svečiams palankesnę aplinką. Turime projektų, kurie dėl įgyvendinimo kokybės ir aktualumo regione pripažinti geriausiais įvairiose kategorijose.

Be jokios abejonės, rajone esama ir problemų: nedarbas, tiesioginių užsienio investicijų stoka, tačiau socialinių-ekonominių skirtumų mažinimas, investuotojų pritraukimas priklauso ne tik nuo savivaldybės, bet ir nuo viso biurokratinio aparato. Manau, kad centrinė valdžia

ir ministerijos turi veikiančių mechanizmų, galinčių ir skatinančių verslo steigimą periferijoje. Trūksta labai mažo žingsnio – motyvuoti investuotojus kurti verslą atokesniuose regionuose.

Per vienus metus ūkio subjektų skaičius rajone padidėjo 5,74 proc. Didžiausią 2016 m. pradžioje veikiančių ūkio subjektų dalį savivaldybėje sudarė mikroįmonės. 2016 m. pradžioje veikiančių mikroįmonių skaičius sudarė 72 proc. Beveik trigubai padidėjo įmonių, įdarbinančių daugiau kaip 50 darbuotojų, skaičius. Apie 50 rajono įmonių įdarbina nuo 50 iki 249 darbuotojų.

Šalčininkų rajonas atviras ir palankus visoms verslo iniciatyvoms ir investicijoms, jame kiekvienas gali atrasti savo verslo nišą. Savivaldybė parengusi laisvų pastatų ir sklypų, kuriuose galima gamybos veikla, sąrašą, tačiau laukiamos visos iniciatyvos. Kiekvienas potencialus investuotojas pasitinkamas palankiai, supažindinamas su rajonu, siūlomos visos įmanomos alternatyvos. Visi klausimai, kurie gali būti sprendžiami Šalčininkų rajono savivaldybės lygmeniu, sprendžiami maksimaliai greitai, kompetentingai ir geranoriškai. Savo verslą Šalčininkų rajone plėtoja įmonės „Actas“, „Evaldo daržovės“, „Straikas“, sėkmingai investuojančios ir įgyvendinančios plėtros planus, aktyviai įdarbinančios rajono gyventojus.

Žemės ūkis yra svarbus ekonominiu, socialiniu, etnokultūriniu ir gamtos saugos požiūriu. Lietuvai būdingi nedideli ūkiai. Tai būdinga ir Šalčininkų rajonui.

Iš viso už 2016 metus mūsų rajono žemdirbiai iš ES struktūrinių fondų per įvairias kaimo plėtros programas gaus apie 15 mln. eurų išmokų ir kompensacijų. Už gautas išmokas ūkininkai modernizuoja savo ūkius, vien tik pastaraisiais metais Žemės ūkio skyriuje buvo įregistruoti aštuoni nauji kombainai ir 44 nauji traktoriai.

Rajonas yra įdomus čia besilankantiems turistams. Dėmesio vertas Jašiūnų dvaras – XIX a. Vilniaus inteligentijos židinys, kuriame lankėsi Adomas Mickevičius, Stanislavas Jundzilas, Ignas Domeika, Tomas Zanas, Antonis Edvardas Odinecas ir kiti žinomi visuomenės veikėjai. Nuo dvaro atidarymo jame jau lankėsi beveik 17 tūkst. lankytojų. Čia vyksta koncertai, parodos, edukacinė veikla. Jašiūnų dvare koncertavo Virgilijus Noreika, kamerinis ansamblis „Vilniaus arsenalas“, Zbignevas Levickis, Baltijos gitarų kvartetas, Lietuvos nacionalinės filharmonijos „Čiurlionio kvartetas“ ir kiti.

Kitas istorijos ir kultūros požiūriu patrauklus objektas – lankymui pritaikytos unikali Paulavos respublikos liekanos. Šiomet minėsime 250-ąsias Paulavos respublikos įkūrimo metines. Prieš ketvirtį amžiaus dvarininkas P. K. Bžostovskis, įkūręs Šalčininkų rajono teritorijoje valstybę valstybėje, parodė Europai pirmąjį demokratijos pavyzdį, gyvavusį 27 metus. Respublika turėjo savo konstituciją, herbą, pinigus, parlamentą, išdą, savišalpos kasą, miliciją, gydytoją, mokyklą.

Šalčininkų krašto gamtos turtais atskleidžiami Dieveniškų istorinio regioninio parko ir Rūdninkų girios teritorijose. Parko teritorijos vertingos dėl esamo kraštovaizdžio ir turtingos etnokultūros, o Rūdninkų giria leidžia pažinti tiek išskirtinę gamtą, tiek patriotinę istoriją. Savivaldybė yra parengusi ir nuolat atnaujina Rūdninkų girios turistinius maršrutus, kurie sudomins aktyvaus laisvalaikio mėgėjus.

Baidarininkų pamėgtos Merkio, Šalčios, Vinsicios upių trasos patinka skirtingų pomėgių turistams, populiariamą pelno ir Gaujos upę, vingiuojanti Dieveniškų kilpoje. Visos Šalčininkų rajono upės yra patrauklios, draugiškos ir palieka malonius įspūdžius.

**Mero pavaduotoja
JADVYGA SINKEVIČ**

Šalčininkų kraštas yra išskirtinis dar vienu aspektu – visos rajono vidurinės mokyklos yra akredituotos ir turinčios gimnazijos statusą. Per praėjusius metus jos įrodė, kad net ir mažos gimnazijos gali atsakingai dirbti ir tinkamai paruošti mokinius brandos egzaminams. Pagal sujungtą modelį dirbo keturios mažos gimnazijos. Tokį projektą Lietuvoje įgyvendinome tik mes. Tikiuosi, išbandytas modelis bus pritaikytas ir kituose rajonuose ir leis išlaikyti gimnazijų tinklą.

Rajone išvystytas kultūrinis gyvenimas. Kultūros centro organizuojami renginiai yra skirti visiems rajono gyventojams nuo pačių mažiausių ir pritraukia žiūrovus iš aplinkinių rajonų, sostinės. Derliaus šventė, Joninės, Daina prie Šalčios – tai išskirtiniai rajono renginiai, kuriuose koncertuoja ne tik kvietiniai kolektyvai, bet ir kūrybingi ir profesionalūs rajono ansambliai. Savivaldybė deda visas įmanomas pastangas kultūros infrastruktūrai atnaujinti. Vienas paskutiniųjų darbų – Šalčininkų kultūros centro modernizacija, iš esmės pakeitusi šios įstaigos darbą, leidusi jam atsiskleisti ir įtraukti viso rajono gyventojus. Kasmet rajone organizuojama daugiau negu 400 renginių, kuriuose koncertavo valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras „Trimitas“, ansamblis „Lietuva“, muzikos grupės „Saulės klišas“, „Skylė“, „Neteisingai padaryti“, „Kite Art“, Šalčininkuose organizuojamas ir visuomenės simpatijas pelnęs Bardų festivalis.

Savivaldybė šiemet žengė svarbų žingsnį – patvirtino Studijų rėmimo tvarkos aprašą, kuriuo numatoma remti studentų, planuojan-

čių dirbti rajono įstaigose ir studijuojančių arba persikvalifikuojančių pagal rajonui reikalingų specialybių studijų programas Lietuvos universitetuose, studijas. Šiuo metu prioritetingame sąraše yra vidaus ligų ir šeimos gydytojas, endokrinologas, neurologas, kardiologas, radiologas, oftalmologas. Požiūris į sveikatos apsaugą rajone visada buvo ir bus prioritetingas – praėjusiais metais įgyvendintas savivaldybės liginės teikiamų paslaugų kokybės gerinimo projektas, įsteigtas Visuomenės sveikatos biuras. Visos pastangos nebuvo nepastebėtos – praėjusiais metais Šalčininkų rajono savivaldybė apdovanota Auksine krivule „Už efektyvią veiklą tobulinant sveikatos paslaugų infrastruktūrą“.

**Savivaldybės administracijos direktorius
JOSIFAS RYBAKAS**

Vienas svarbiausių šių metų veiksmų – kuo veiksmingesnis savivaldybės biudžeto ir nebiudžetinių fondų panaudojimas sprendžiant visuomenines rajono problemas. 2016 metais buvo realizuoti trys investiciniai viešųjų įstaigų pastatų rekonstrukcijos projektai. Ypatingas dėmesys ir toliau buvo skiriamas kelių ir šaligatvių modernizavimui ir statybai. 2016 metais šiam tikslui skyrėme 1 mln. 650 tūkst. eurų. Per metus įrengtos aštuonios gatvių apšvietimo linijos. Pavyko įvykdyti pažadus dėl daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo: 2016 metais modernizuota 11 namų, investuota apie 2 mln. 171 tūkst. eurų. Tačiau įgyvendinamiems daugiabučių gyvenamųjų namų energinio efektyvumo didinimo projektams reikėtų taikyti ne mažesnę kaip 40 proc. negrąžintinų subsidijų dalį, taip sumažinant gyventojų finansinius įsipareigojimus. Modernizavus šilumos sistemą UAB „Šalčininkų šilumos tinklų“ tiekiamos šilumos kaina, palyginti su 2015 metais, sumažėjo 19,3 proc.

Savivaldybės pastangas ir užsispyrimą vainikavo vieno svarbiausių turistinių objektų – Jašiūnų dvaro – atgaivinimas ir pritaikymas turizmo reikmėms. Tačiau nesustojama puosielėje – planuojama tęsti rūmų restauravimą ir galutinai juos sutvarkyti. Šiam tikslui tikimasi gauti 389 tūkst. eurų finansavimą. Gaila, bet šis projekto etapas įvardijamas kaip paskutinis, neatsižvelgiant į kompleksiską dvaro teritorijos atnaujinimą, nes būtina restauruoti ofciną ir svirną.

PER VALDŽIOS IR VERSLO PUSRYČIUS APTARTOS PARTNERYSTĖS GALIMYBĖS

Vilkaviškio rajono savivaldybė surengė valdžios ir verslo pusryčius, į kuriuos pasikvietė rajono verslininkus. „Tokie susitikimai vykdavo ir anksčiau, bet tada juos inicijuodavo Pramonės, prekybos ir amatų rūmai, o dabar inicijavo savivaldybė“, – iki diskusijos užsiminė visus pasitinkanti Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Daiva Riklienė.

SAVIVALDYBĖS PARAMA VERSLUI

Susitikimo pradžioje direktoriaus pavaduotoja D. Riklienė pristatė savivaldybės pagalbą verslui. „Džiaugtis puikiais keliais, turėti ekonomiškai ir saugias mokyklas, pakankamą skaičių automobilių stovėjimo aikštelių, kitą kokybišką viešąją infrastruktūrą galima net ir tokiu atveju, kai savivaldybių biudžetai stokoja pinigų. Tai gali išspręsti viešojo ir privataus sektoriaus partnerystė“, – kalbėjo direktoriaus pavaduotoja.

Vienas didžiausių savivaldybės pagalbos verslui mechanizmų yra nekilnojamojo turto ir žemės mokesčiai. Vilkaviškio rajone juridiniai ir fiziniai asmenys moka 1 proc. nekilnojamojo turto mokestį, apleistam ir neprižiūrimam turtui taikomas 3 proc. tarifas. Žemės ūkio paskirties ir gyvenamųjų teritorijų žemės turto grupėms – 1,5 proc., o pramonės, sandėliavimo ir komercinės paskirties žemės turto grupėms – 4 proc. nuo vidutinės žemės rinkos vertės, apskaičiuotos pagal 2016 m. sausio 1 d. taikytus žemės verčių žemėlapius. Susitikime dalyvavusių verslininkų manymu, 4 proc. žemės nuomos mokestis yra per didelis ir nepatrauklus potencialiems investuotojams. Jie siūlė didesnę žemės mokesčio tarifą taikyti jos neprižiūrintiems.

Skatindama darbo vietų steigimą, rajono taryba nusprendė 60 eurų sumažinti nekilnojamojo turto arba žemės nuomos mokestį už kiekvieną įsteigtą darbo vietą. Numatytos žmonių grupės, kurioms taikomos lengvatos įsigyjant verslo liudijimus. Pradėjusiems kurti verslininkams dengiamos kredito palūkanos. Maksimali kredito, kuriam dengiama dalis palūkanų, suma, kai sukuriama viena darbo vieta – 17 377 eurai ir po tiek pat už kiekvieną kitą darbo vietą. Didžiausia kredito, kuriam dengiama dalis palūkanų, suma – 86 886 eurai, kai sukuriama penkios darbo vietos ir daugiau. Kredito palūkanos verslo subjektams iš dalies dengiamos pirmuosius trejus metus: pirmaisiais metais – iki 100 proc. banko priskaičiuotų palūkanų sumos; antraisiais metais – iki 85 proc. banko priskaičiuotų

Iš dešinės – Vilkaviškio rajono meras A. Neiberka, mero pavaduotojas K. Kiaulakis, savivaldybės administracijos direktorius V. Gavėnas

palūkanų sumos. Kai sukuriama daugiau darbo vietų negu įsipareigota – iki 100 proc. banko priskaičiuotų palūkanų sumos. Trečiaisiais metais – iki 60 proc. banko priskaičiuotų palūkanų sumos. Nemažai paramos priemonių numatyta besikuriantiems verslininkams.

D. Riklienė trumpai peržvelgė savivaldybės vykdomus projektus, gerinančius miesto įvaizdį ir infrastruktūrą, pasirengimą pritraukti investicijas.

VERSLININKAI SIEKIA DAUGIAU

Tačiau valdžios ir verslo pusryčiuose dalyvavę verslininkai replikavo, kad šie paramos verslui mechanizmai nėra veiksmingi. Jie nei stiprina verslą, nei mažina didelį mastą pasiekusią emigraciją. Pasak vieno verslininko, Virbalis ir Kybartai išgyvena ne emigraciją, o evakuaciją. Tad verslininkams rūpėjo kiek kiti klausimai. Skaudžiausias klausimas – viešųjų pirkimų konkursai. Rajono įmonių atstovai priekaištavo savivaldybei, kodėl visus darbus atlieka iš svetur atvykstančios įmonės. Vieni verslininkai siūlė savivaldybei vietiniam verslui skirti dalį pirkimų. Kiti svarstė galimybę vietinį verslą įtraukti į veiklą jau rengiant projektus. Verslininkų kritikos sulaukė ir svarbiausias viešųjų pirkimų vertinimo kriterijus – mažiausia paslaugos kaina. Jie atvirai sakė, kad tai daroma darbuotojų atlyginimo sąskaita. Jiems rūpėjo, kur ir kaip panaudojamos pigiau perkant paslaugas sutaupytos lėšos. Susitikime dalyvavę verslininkai tikino, kad rajono savivaldybė per mažai įvertina savus verslininkus ir vos ne dievais laiko iš kitur atėjusiuosius. Jiems abejonių kėlė ir socialinės įmonės: joms skiriama pirkimų dalis, įmonių atstovų vertinimu, prilygsta pinigų plovimui, nes iš jų paslaugos paprastai nuperkamos brangiau negu iš kitų įmonių. Tačiau, kaip pabrėžė Vilkaviškio rajono meras Algirdas Neiberka, įstatymas reikalauja 5 proc. visų pirkimų skirti socialinėms įmonėms, kurių Lietuvoje yra vos trys dešimtys, tad savaime suprantama, kad tokiuose viešųjų pirkimų konkursuose konkurencija mažesnė.

Valdžios ir verslo pusryčiuose dalyvavęs Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų Marijampolės filialo direktorius Evaldas Ulevičius pažymėjo, kad visi verslininkų keliami klausimai yra esamos sistemos problemos. Nors kalbama apie regionų išskirtinumų svarbą, bet ES parama skiriama visai nepaisant rajonų stipriųjų pusių. „Kokius projektus vykdyti, sprendžia ne savivaldybės, o ministerijos. Jei savivaldybė neims pinigų kažkuriai programai įgyvendinti, ji tu pinigų ir negaus“, – kolegas ramino E. Ulevičius.

Vos ne konkurentų įgeidžių tenkinimų verslininkai įžvelgė net kelio ženkluose ir perėjose, kas ap sunkina priėjimą iki jų kiosko, draudžia sustoti mašinoms.

„Juk ne rinkimų debatuose esame, kad vieni kitus puolame. Savivaldybė mus ir pasikvietė, kad kartu spręstume esamas problemas“, – beįsiskardžiuojančius kolegas ramino verslininkai.

„Manau, kad pirmasis savivaldybės ir verslininkų susitikimas pavyko. Iškeltos verslininkams skaudžiausios problemos, apsitarta dėl kito susitikimo, susitarta ir dėl būsimų diskusijos klausimų, – po susitikimo sakė rajono meras A. Neiberka. – Savivaldybės ir verslo partnerystė turi teigiamą poveikį rajono plėtrai. Konkretus pavyzdys – UAB „Triplanas“. Savivaldybė pasirūpino, kad būtų išasfaltuotas jai reikalingas kelias, o įmonė už tai įkūrė 20 papildomų darbo vietų. Taip pat tvarkome ir Pramonės gatvę, buvusią didžiausio Baltijos šalyse konservų fabriko vietą.“

SIAUROS PASIENIO PERIFERIJOS GALIMYBĖS

„Esame Lietuvos periferijoje. Ir dar pasienyje. Mūsų rajonas ribojasi ir su Rusija, ir su Lenkija. Manau, tokiems regionams šalies mastu turėtų būti taikomos lengvatos, nes daugelio verslininkų keliamų problemų savivaldybė nėra pajėgi išspręsti, – kalbėjo rajono meras. – Savivaldybė galėtų pritraukti investuotojų, bet mes nesame lygiaverčiai konkurentai su savivaldybėmis, kurios turi laisvasias ekonomines zonas (LEZ) arba yra arčiau didesnių miestų. Jei šiems regionams atsirastų lengvatų nacionaliniu lygmeniu, mums pritraukti investuotojus būtų gerokai paprasčiau.“

Kadangi vieno rajono savivaldybei įsteigti LEZ-ą nėra tikslinga, kaip teigė meras, ieškoma galimybių tokią zoną įsteigti kartu su Šakių rajonu.

Kitas savivaldybės svarbus dalykas, Vilkaviškio rajono vadovų teigimu, yra disponavimo valstybine žeme teisės suteikimas. Galėdama disponuoti valstybine žeme, savivaldybė galėtų kur kas sparčiau priimti investuotojams reikalingus sprendimus. Dabar be metų žemės klausimų neišspręsi. Investuotojai laukti metus ar daugiau nebenori ir renkasi tai, kas jiems gali greičiau pasiūlyti reikalingą sklypą. Verslo žinovai tvirtina, kad investuotojui raudona laiko linija yra pusmetis.

„Mes esame labai suvaržyti ir naudojant ES paramą. Jos panaudojimas turėtų būti laisvesnis, suteikiant teisę pačiai savivaldybei spręsti, kur rajonui būtų naudingiausia nukreipti šias lėšas“, – svarstė A. Neiberka ir pažymėjo, kad kol kas savivaldybės turi labai mažai svertų savo stipriosioms pusėms vystyti.

„Ir kaip pasienio rajonas negauname jokios papildomos paramos ar lengvatų. Nors esame valstybės įvaizdžio dalis – pasienis, bet išskyrus investicijas į muitines, pasienio terminalus, mes negauname lėšų nei pastatams pagražinti, nei infrastruktūrai. O gyventojai piktinasi, kad tranzitinis transportas skleidžia triukšmą, sukelia dulkes, išmetamosiomis dujomis teršia aplinką, ir tai pirmiausia pajunta čia gyvenantys žmonės“, – padėtį apibūdina mero pavaduotojas Kazys Kiaulakis.

Šiek tiek pasireguliuoti lėšų paskirstymą pavyksta tarp regiono savivaldybių. „Jei mums nėra naudinga kažkuri ES paramos priemonė, mes ją perleidžiame kitam rajonui, tikėdamiesi iš jų tokio pat atsako“, – merą papildė administracijos direktorius Vitas Gavėnas.

„Susitariame ir dėl visai apskričiai svarbių objektų, kurių įrenginėti kiekvienai savivaldybei atskirai neapsimoka. Tada Regiono plėtros taryba susitaria, kuriame rajone statyti vieną ar kitą tokį objektą“, – rajonų bendradarbiavimą pristato meras.

VIŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE NUSTUMTI SMULKIEJI

Savivaldybės vadovai apgailėstauja, kad viešuosiuose pirkimuose nuošalyje lieka smulkesnieji verslininkai. Administracijos direktoriaus manymu, padėtis pagerėtų, jei būtų leidžiama ES finansuojamiems projektams įgyvendinti paslaugas pirkti dalimis. „Tai susiaurintų galimybes keliems monstrams susikoooperavus laimėti beveik visus Lietuvoje skelbiamus viešųjų pirkimų konkursus. Juk laimėję konkursą jie patys nedirba. Ieško žmonių rajono darbo biržoje. Jiems moka minimalią algą ir nusineša visą *biznį*, – padėtį apibūdina mero pavaduotojas K. Kiaulakis. – Negi taip sunku padaryti viešuosius pirkimus bent regionų lygmeniu? Tada daugiau smulkesniųjų verslininkų juose galėtų dalyvauti. Neleiskime tų konkursų per visą Lietuvą. Juk apgau-

Skaudi tiesa. Pasak rajono verslininkų, graži Vilkaviškio J. Basanavičiaus aikštė dar negrąžino nė vieno emigranto

Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja D. Riklienė

dinėjame save ir valstybę ir vaizduojame, kad viskas gerai. Čia ir prasideda piktumai. Įprastome, kad dvigubi standartai taikomi versle, valstybės tarnyboje, eiliniams piliečiams, ir patys nesuprantame, ką mes darome.“

Ir nors, kaip teigia savivaldybės vadovai, daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimas vyksta, bet kartais gyventojus sunku įtikinti ryžtis atnaujinti namą, nes atnaujinimo išlaidos yra beveik tolygios buto kainai.

ĮMONIŲ NEMAŽĖJA

Administracijos direktoriaus pavaduotoja D. Riklienė teigia, kad Vilkaviškio rajone verslo įmonių skaičius jau daugelį metų nekinta – 2016 m. sausio 1 d. buvo 518 realiai veikiančių įmonių (2015 m. sausio 1 d. buvo 478 veikiančios įmonės). Per metus įsisteigia apie 30 naujų įmonių, panašiai tiek nutraukia savo veiklą. „Suvalkiečiai yra labai atsargūs ir viską pasveria. Pagal verslo liudijimus ir individualios veiklos pažymą mūsų rajonas Marijampolės apskrityje pirmauja. Ši veiklos forma žmonėms yra paprastesnė. Nereikia įmonės steigimo ir likvidavimo“, – sako D. Riklienė.

Rajono vadovai tikisi, kad prie rajono gyventojų verslumo prisidės ir bendruomenių projektai. Per praėjusį ES finansinės paramos laikotarpį 58 rajono bendruomenės įsivainavo 7,881 mln. litų ES paramos. Naujoji vietos veiklos grupės strategija, per kurią finansuojami bendruomenių projektai, orientuota į verslumo, amatų ir turizmo skatinimą. „Mes turime labai daug gražių vietų, gražių piliakalnių, nuostabią katedrą. Mūsų rajone yra Jono Basanavičiaus tėviškė, Paežerių dvaras, rūšiai Kybartuose. Manome, kad Vilkaviškio kraštas gali būti patrauklus pažintiniam turizmui“, – svarsto rajono meras A. Neiberka.

VERSLAS KAIME NEBIO IŠŠŪKIŲ

JURGITA KANAPICKĖ

Alytaus rajono savivaldybės ir vietos verslininkų bendradarbiavimas tęsiasi – su verslininkais prie pusryčių stalo aptarę, ko reikia regiono verslui, savivaldybės vadovai vyko į susitikimus įmonėse. Alytaus rajono meras Algirdas Vrubliauskas įsitikinęs, kad verslas yra bene svarbiausias mūsų valstybės gyvenime. „Džiaugiuosi, kad mūsų rajone daugėja įmonių ir dirbančiųjų pagal verslo liudijimus. Savivaldybė daugeliui verslų nustačiusi vieno euro mokestį, taikomos lengvatos, gerinama rajono infrastruktūra, didinamas savivaldybės Smulkaus ir vidutinio verslo paramos fondas“, – teigia meras.

Mero pavaduotojas Arvydas Balčiūnas ir savivaldybės Ekonomikos skyriaus vedėja Jolita Gruzinskienė aplankė dalį Alytaus, Simno ir Krokialaukio seniūnijoje įsikūrusių verslo įmonių. Vienos aplankytos įmonės skaičiuoja ne vienus gyvavimo metus, o kitos tik žengia pirmuosius verslo žingsnius.

SANTAUKA – GERA VIETA VERSLUI

Santaikoje jau dešimt mėnesių veikia gėlių krautuvėlė, kurią iš savivaldybės nuomojamose patalpose, esančiose buvusioje Santaikos mokykloje, atidarė simniškė Zita Laurenčikienė. Čia prekiaujama ne tik gėlėmis, bet ir dovanėlėmis, sėklomis, trašomis. „Kasdien vis po naują klientą užsuka. Žmonės patenkinti, kad jiems nereikia į Simną ar Alytų važiuoti“, – sakė Z. Laurenčikienė.

Kooperatinė bendrovė „Dzūkijos pienas“ įsikūrusi prieš pat Santaikos kaimą. Bendrovei vadovaujantis 72 metų Arvydas Kavaliauskas džiaugiasi, kad įmonė dirba stabiliai, darbo jėgos netrūksta, remia ir vietos bendruomenės renginius. Už ES lėšas „Dzūkijos pienas“ nusipirko du pieno šaldymo rezervuarus. Per dieną įmonė surenka apie 39 tonas žaliavinio pieno, vasaros metu – iki 60 tonų. Pieno kokybę nuolat tiriama įmonės laboratorijoje. „Pieną superkame tiek iš stambių ūkių, tiek iš pavienių žemdirbių Prienų, Birštono, Kaišiadorių, Lazdijų rajonuose. Iš mūsų pienas toliau keliauja į Rokiškį“, – pasakojo įmonės darbuotoja Marija Urbonienė, atsakinga už žaliavinio pieno supirkimą.

ŠEIMŲ VERSLAI

Alytaus rajone verslauja šeimos. Santaikoje jau aštuonerius metus veikia UAB „Arvedas“, prekiaujanti buitinės chemijos ir higienos prekėmis. Įmonei vadovauja sūnus Evaldas Grėbliauskas, mama Zina Grėbliauskienė – buhalterė. Čia dirba ir kitas sūnus, Arvydas. „Abu sūnus iš užsienio parvijau, o jų uždirbtus pinigus investavome į verslą, – pasakojo Z. Grėbliauskienė. – Įmonę įkūrėme per krizę. Buvo sunku, bet išsilaikėme. O šiuo metu ir tris darbuotojus samdomė.“ Pasak direktoriaus, įmonė norėtų plėstis: statyti pastatą, užsiimti buitinės chemijos gamyba.

Šeimos verslu galime vadinti ir Luksnėnuose esančią UAB „Pietų spektras“, kuri gamina šarvuotas ir vidaus duris, prekiauja langais, teikia smėliavimo ir miltelinio dažymo paslaugas. Įmonei vadovauja Jonas Rutkauskas. Jos veiklą A. Balčiūnui ir J. Gruzinskienei pristatė vadybininkė Regina Vilkiene. „Turime visą reikalingą įrangą, bet trūksta darbuotojų, o šiuo metu ir užsakymų sumažėjo“, – sakė vadybininkė.

Prie šeimos verslo galima priskirti ir ne tik Alytaus rajone, bet ir visoje Lietuvoje žinomą UAB „Luksnėnų sodai“. Ilgametė įmonės vadovė Elena Žilinskienė įmonės vadovavimą perleido vaikiai Vaidiui Stanaičiui. Jau naujas vadovas, nors ir baigęs Kauno technologijos universiteto inžinerinės pakraipos studijas, tvarkosi puikiai. „Vaikystės vasaros prabėgo šiuose soduose. O įgytos elektronikos žinios praverčia ir žemės ūkyje“, – sakė 27 metų UAB „Luksnėnų sodai“ vadovas. Įmonėje nuolat dirba 20 darbuotojų, prasidėjus obuolių skynimui ar medžių genėjimui samdomi papildomi darbuotojai. „Vidutiniškai įmonėje dirba apie 50 žmonių, – tęsė direktorius. Su darbo jėga įmonėje problemų nėra. Įmonė įdarbina įkalinimo įstaigoje esančius žmones. „Jie fiziškai stiprūs, pailsėję, dirba produktyviai, be to, žinome, kad jie tikrai ateis į darbą“, – apie darbuotojus iš įkalinimo įstaigos kalbėjo V. Stanaitis. Įmonė naudojami ir ES parama, kurios lėšomis

Alytaus rajono verslininkus į verslo pusryčių pakvietė meras A. Vrubliauskas (kairėje). Gerąją patirtimi dalijosi Seimo narys Žygmantas Pavilionis, Alytaus verslo konsultacinio centro vadovė Algimanta Ščiglinienė, Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmų prezidentas Sigitas Leonavičius

įsigijo du nedidelius traktorius. Įmonės produkcija pažymėta ženklu „Kokybė“. V. Stanaitis pažymi, kad lietuviai kokybę vertina, bet vis dėlto pripažįsta, kad su lenkiška produkcija konkuruoti sudėtinga.

PLEČIA VEIKLĄ

Buvusiame Ažuolinių mokyklos pastate dūgia siuvimo mašinos. Iš Alytaus rajono savivaldybės patalpas nupirkęs vietos verslininkas Audrius Graužys įkūrė siuvimo įmonę, kurioje dirbuojasi apie 50 žmonių. Įmonė siuva techninius gaminius: baldų apmušalus, vaikų vežimėlių minkštąsias dalis, patalynę ir t. t. „Mūsų siuvykloje Simno žemės ūkio mokyklos mokinės atlieka praktišką dirbdamos pameistrėmis“, – pasakojo A. Graužys. Šalia siuvimo įmonės direktorius planavo teikti žuvies rūkymo ir pristatymo vietos parduotuvėms paslaugą. „Ši sritis nepasiteisino. Įmonės vėluodavo su atsiskaitymais“, – sakė A. Graužys.

Statybų įmonė UAB „Coner“ veikia aštuonerius metus. Direktorius Edvardas Bielskis pažymi, kad Alytuje įmonė atlieka tik apie 5 proc. statybos darbų. Darbuotojų įmonei netrūksta – bendradarbiauja su Alytaus darbo birža, įdarbina įkalinimo įstaigos darbuotojus, kurių darbu direktorius nesiskundžia. Turėdamas verslo patirties, E. Bielskis verslą įkurti padeda ir savo kolegai. Verslininkai Verebiejuose iš savivaldybės nusipirko buvusį katilinės pastatą, kuriame planuoja įkurti baldų gamybos įmonę UAB „Dekera“.

DIRBA KAUNIEČIAI

Jau dešimt metų baldų, ypač virtuvinių, gamybos srityje dirba UAB „Arpolis“, įsikūrusi Genių kaime, Alytaus seniūnijoje. Vienas iš vadovų Paulius

UAB „Arpolis“ direktorius P. Žemaitis (dešinėje) optimistiškai žiūri į ateitį. Vicermeriui A. Balčiūnui ir Ekonomikos skyriaus vedėjai J. Gruzinskienei jis aprodė įmonės gamybines patalpas

Žemaitis neseniai grįžo iš Jungtinių Amerikos Valstijų, ten praleidęs dvejus metus. P. Žemaitis optimistiškai ir pozityviai žiūri į ateitį. „Užsakymų netrūksta, pagrindiniai mūsų klientai – iš Vilniaus ir Kauno. Tačiau ieškome darbuotojų, – sakė puikias darbo sąlygas įmonėje sukūręs vadovas. – Šiuo metu įmonėje dirba 33 žmonės. Didesnė jų dalis važinėja iš Kauno. Galėtume daugiau vietinių motyvuotų žmonių įdarbinti.“ Vienas įdomesnių UAB „Arpolis“ projektų – baldų suprojektavimas, gamyba ir montavimas dešimčiai namų Australijoje. Paklaustas, ar naudojasi Alytaus rajono savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo parama, P. Žemaitis sako, kad kažkada naudojosi, bet šiuo metu tegul paramą ima tie, kam jos labiau reikia.

PLATUS ASORTIMENTAS

Vienintelė Alytaus rajone esanti mėsos perdirbimo įmonė UAB „Riamona“ veiklą vykdo jau 23 metus. Įmonėje veikia tradicinė kiau-

lių ir galvijų skerdykla, o ją modernizavus taip pat skerdžiami triušiai, viščiukai, kalakutai, žąsys, antys, stručiai, fazanai. Gaminami įvairūs mėsos gaminiai.

Kelerius metus „Riamona“ bendradarbiavo su Izraeliu. Pagal jų religinius įsitikinimus skerdė paukščius. „Deja, bendradarbiavimas nutrūko, nes pradėjo strigti apmokėjimai“, – pasakojo įmonės savininkas Petras Riauba. 30–50 proc. įmonės klientų – biudžetinės įstaigos.

2010 m. įmonė pelnė dienraščio „Verslo žinios“ rengiamo smulkiojo ir vidutinio verslo konkurso „Gazelė“ apdovanojimą. UAB „Riamona“ kasmet gauna sertifikatą „Stipriausi Lietuvoje“, kuriuo pažymima, kad įmonė turi aukštą kredito reitingą. Tokį reitingą turi tik 4 proc. Lietuvoje veikiančių įmonių.

Prie infrastruktūros kūrimo verslui prisideda ir Alytaus rajono savivaldybė. Bendradarbiaudama su ŽŪB „Atžalynas“ ir UAB „Riamona“ sutvarkė kelią Verebiejai–Dingiškiai.

VERSLO CENTRAS PASVALYJE – MISIJA ĮMANOMA

RŪTA GRUŠAITĖ

Gegužės pradžioje Pasvalyje lankėsi ūkio ministras Mindaugas Sinkevičius su vyriausiąja patarėja Lineta Jakimavičienė.

Pasvalio rajono vadovai kartu su rajono architektu Kęstučiu Klivečka ir Seimo nariu Antanu Matulu atvykstantį ministrą pasitiko šalia Daujėnų žiedinės sankryžos (**nuotr.**) – čia buvo aptartos galimybės statyti verslo centrą, kuris ne tik atvertų galimybes vietiniams verslui plėsti savo klientų ratą, bet kartu ir pritrauktų pravažiuojančiųjų magistrale „Via Baltica“ dėmesį, pakviestų apsilankyti Pasvalyje. Buvo apžiūrėta UAB „Kurana“ – pirmoji ES gamykla, sujungianti bioetanolio, skirto biodegalams, ir elektros bei šiluminės energijos iš atsinaujinančių energijos šaltinių (mezofilinio proceso metu pagamintų biodujų) gamybos technologinius procesus į vieną nepertraukiamą technologinę grandinę. Pristačius gamyklos veiklą svarstyta, kaip būtų galima ją dar patobulinti ir šalinti keliamas problemas.

Po trumpos ekskursijos Pasvalio rajono savivaldybėje rinkosi verslo ir bendruomenių atstovai. Čia vyko susitikimas su ūkio ministru, Seimo nariu ir savivaldybės vadovais, buvo kalbama apie Verslo centro projektą, ministrui ir jo patarėjai buvo užduodami klausimai, vyko diskusija.

Vizito pabaigoje svečiai nuvyko į UAB „Pieno žvaigždės“ gamybos padalinį filialą „Pasvalio sū-

rinė“, kur įstaigos direktorius Virginijus Jankauskas supažindino su sūrio gamybos procesu, aprodė rengiamus naujam sūriui gaminti skirtus įrenginius.

VOKIETIJOS VERSLININKAI

JURGITA ARMALIENĖ

Gegužės 3–5 d. Melle-Osnabriuke (Vokietijoje) vyko tarptautinė miestų partnerių konferencija „Demografiniai pokyčiai modernioje Europoje. Rizikų pažinimas – galimybių atradimas“. Joje kartu su Lenkijos Olštyno, Valecko pavieto ir Vokietijos Meklenburgo ežeryno, Osnabriuko žemių ir Šteinfurto apskričių atstovais dalyvavo Mažeikių, Plungės, Rietavo, Telšių savivaldybių vadovai.

Konferencijoje Telšių apskrities delegacijos vadovas Telšių rajono meras Petras Kuizinas (**centre**) skaitė pranešimą ir supažindino konferencijos dalyvius su emigracijos iššūkiais Lietuvoje ir Telšių apskrityje, pasidalijo gerą patirtimi, priemonėmis, kurių imasi savivaldybės, siekdamos sukurti palankią šeimai aplinką, pritraukti investuotojus ir kvalifikuotus darbuotojus.

Telšių rajono vadovo skaitytu pranešimu susidomėjo Šteinfurto apskrities verslo atstovai. Šteinfurto apskrities viršininkas Klausas Effingas informavo, kad artimiausiu metu į Telšius planuoja atvykti Vokietijos verslo atstovų delegacija. Pasak mero P. Kuizino, Vokietijos įmonės vis labiau atranda Lietuvą ne tik kaip produki-

DOMISI INVESTAVIMO GALIMYBĖMIS TELŠIUOSE

jos realizavimo rinką, bet ir linkusios užmegzti tvaresnius dvišalius verslo ryšius. Atvykusiems verslininkams planuojama pristatyti darbo rinką, investicinę aplinką ir investicijoms patrauklius ūkio sektorius.

Telšių apskrities savivaldybių draugystė su Šteinfurtu užsimezgė dar 2005 m., pasirašyta draugystės ir partnerystės sutartis. Po įvykusios administracinės apskričių reformos Telšių regiono plėtros tarybos ir Šteinfurto apskrities tarybos sprendimais nutarta pratęsti daugiau kaip penkerius metus gyvuojančius ir aktyviai puoselėjamus draugiškus santykius. Meras P. Kuizinas tikisi, kad stiprinami tarptautinio bendradarbiavimo ryšiai paskatins užsienio kapitalo pritraukimą į Telšių rajono savivaldybę.

Atkelta iš 5 p.

Savivaldybė aktyviai dalyvauja ES struktūrinių fondų ir Valstybės investicijų programų projekcinėje veikloje. Artimiausiu metu numatyta įgyvendinti per 20 investicinių projektų. Dalis jų jau pradėti įgyvendinti. Prie rajono gerovės aktyviai prisideda ir rajono vietos veiklos grupė, praėjusį finansavimo laikotarpį įsivavinusi apie 2,5 mln. eurų, o per ateinantį laikotarpį numatanti įgyvendinti 38 projektus, kurių bendra vertė – daugiau kaip 2,138 mln. eurų. Šių projektų tikslas – naujų darbo vietų steigimas. Tad naujasis laikotarpis pilnas iššūkių ir naujų projektų įgyvendinimo.

**Direktorius pavaduotoja
BEATA PETKEVIČ**

Rajono savivaldybė daug dėmesio skiria jaunimui ir jaunimo organizacijoms. Kiekvienais metais tvirtiname Jaunimo programą, iš kurios finansuojami jaunimo projektai. Šiomet jaunimo veikloms skirta per 15 tūkst. eurų. Nuo 2015 metų savivaldybėje veikia Jaunimo reikalų taryba, kuri inicijavo ir sėkmingai vysto Jaunimo apdovanojimus. Jų tikslas – pastebėti talentingą, darbštą, iniciatyvų jaunimą, padėkoti už įdėtą pastangas ir rajono garsinimą. Džiaugiamės, kad jauni žmonės, norėdami užsiimti miela veikla, nusprendžia burtis

į neformalias grupes, kurti organizacijas. Taip pat padedame jaunimui kurti erdves, kur jis gali turiningai leisti laisvalaikį.

Savivaldybė turi plačius tarptautinius ryšius. Daugiausia bendradarbiaujame su Lenkija. Tvirti partnerystės ryšiai sieja ir su Vokietija, Italija, Prancūzija, Baltarusija. Ši veikla leidžia įgyvendinti vaikų ir jaunimo grupių mainų, kultūros ir švietimo projektus, suintensyvina potencialių investuotojų paiešką. Sėkmingą bendradarbiavimą įrodo Europos Tarybos apdovanojimai – Europos Tarybos vėliava ir diplomai – bendradarbiavimo ir Europos idėjų sklaidos srityje. Lenkijoje taip pat pastebėtos mūsų pastangos – XXIII ekonominio forumo metu Krinicos Zdruj mieste (Krynica Zdrój, Lenkija) Šalčininkų rajono savivaldybei įteiktas specialus apdovanojimas „Savivaldos lyderis“.

AUGINTI ŽMOGŲ – DIDŽIAUSIA PRASMĖ

LINA KOVALEVSKIENĖ

Gegužės 10-ąją Ignalinos Česlovo Kudabos progimnazija minėjo gyvavimo 70-metį. Graži ir prasminga šventė „Auginame žmogų“ surengta Ignalinos kultūros ir sporto centre. Svarbiausios rajono mokyklos jubiliejus reikšmingas ne tik jos bendruomenei, bet ir miestui, visam kraštui. Progimnazijos direktorė Danutė Jatulė pasveikinusi šventės dalyvius ir svečius sakė, kad jubiliejus švenčiamas visus metus, nuo rugsėjo mėnesio progimnazijoje vyko parodos, konkursai, kiti renginiai. Ignalinos rajono meras Henrikas Šiaudinis šią mokyklą baigė prieš 44-erius metus. Tuomet ji vadinosi Ignalinos 1-oji vidurinė. „Su pagarba ir dėkingumu atsimenu čia dirbusius mokytojus ir direktorių Juozą Repšį, mūsų rajono garbės pilietį, kuris ir dabar yra aktyvus bendruomenės narys. Šiandien galite didžiuotis savo istorija, turtinga patirtimi, sukurtomis tradicijomis, mokytojų ir mokinių pasiekimais. Tikrai esate verti kilnaus žmogaus, profesoriaus ir Nepriklausomybės Akto signataro Česlovo Kudabos vardo, garbingai jį

nešiojate ir puoselėjate žymaus kraštiečio atminimą“, – kalbėjo meras.

Už nuosirdų ir atsakingą ilgametį darbą savivaldybės padėkos buvo įteiktos devyniems mokytojams ir mokyklos darbuotojams. Savivaldybės skyrė ir piniginę dovaną aktų salės ir valgyklos baldams įsigyti.

Šventėje dalyvavo ir progimnazijos bendruomenę sveikino dar vienas garbus svečias ir buvęs šios mokyklos mokinys Seimo narys, buvęs vicemeras Gintautas Kindurys. Jis dalijosi prisiminimais iš savo mokyklinių metų, kai vaikų buvę tiek daug, jog reikėję mokytis dviem pamainomis. Europos Parlamento nario Bronio Ropės sveikinimus perdavė jo padėjėja Deimantė Malikėnaitė. Ji sakė, kad šią mokyklą baigė ji, jos tėvai, galbūt čia mokysis ir jos vaikai.

Renginio vedėjas perskaitė Kovo 11-osios Nepriklausomybės Akto signataro ir buvusio mokyklos mokinio Česlovo Juršeno sveikinimą. „Aš vis dar nepamirštu savo rugsėjų, mokslo metų ir nuostabių mokytojų, kurie mane augino ir brandino“, – rašoma sveikinime.

Mokykla išugdė didelį būrį garsių žmonių – Seimo narių, profesorių, sportininkų, net olimpinį čempioną. Progimnazija turi gerų ir draugiškų kaimynų, kurie visada pasirengę padėti, bendradarbiauti, būti šalia ir kasdienybėje, ir švenčių metu. Nuosirdžius linkėjimus Ignalinos ir rajono kultūros ir švietimo įstaigų vardu perdavė Ignalinos gimnazijos direktorė Valentina Čeponienė, miesto seniūnas Valentinas Rumbutis, viešosios bibliotekos direktorė Loreta Aleknienė, į šventę su dovanomis atskubėjo ir rajono policijos, pasienio, kelių tarnybos vadovai. Progimnazija nudžiugino puikiu koncertu, kuriame pasirodė patys šauniasiai ir talentingiausi mokiniai ir mokytojai.

MINISTRĖ DOMĖJOSI ELEKTRŲNŲ ŠVIETIMU

RASA BARTKEVIČIENĖ

Elektrėnų savivaldybėje lankėsi švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė. Viešnią sutiko meras Kęstutis Vaitukaitis, administracijos direktorius Virgilijus Pruskas, susitikime dalyvavo Seimo narė Laimutė Matkevičienė. Meras supažindino su esama padėtimi švietimo srityje ir svarbiausiomis problemomis. Ministrė pasirašė garbės svečių knygoje.

Vėliau kartu su savivaldybės vadovais, Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus ir įstaigų darbuotojais buvo aptarti aktualūs švietimo sistemos klausimai. Ministrė supažindino su svarbiausiais ministerijos uždaviniais, artimiausiais planais, atsakė į klausimus.

Vėliau ministrė lankėsi Elektrėnų pradinėje mokykloje. Su mokyklos pedagogų kolektyvu kalbėta apie privalomą priešmokyklinį ir pradinį ugdymą, apie pedagogų paruošimą, pritaikius ugdymo metodiką jaunesnei mokinių auditorijai. Pedagogai domėjosi, kada numatoma įvesti naują etatinio apmokėjimo modelį, ar trumpės pradinį klasių mokinių atostogų laikas, taip pat užsiminė apie sporto salės būtinumą ir kt.

Elektrėnų profesinio rengimo centro direktorė Silva Lengvinienė su pažindino ministrę su centro veikla, vykdomomis mokymo programomis ir moderniai įrengtomis klasiėmis.

TULPIŲ ŽYDĖJIMO ŠVENTĖ

GENOVAITĖ PAULIKAITĖ

PRADEDA NAUJAS TRADICIJAS

Gegužės 13–14 d. Radviliškio rajone, Burbiškio dvare, vyko 17-oji tulpių žydėjimo šventė „Muzika, maža ir tulpės“. Šventės dalyvius sveikino Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis, rajono meras Antanas Čeponas (centre), pagerbė Seimo nariai Vytautas Juozapaitis, Aurimas Gaidžiūnas.

ĮŽANGA Į NAUJAS TRADICIJAS

„Idėja rengti tulpių žydėjimo šventę kilo kaip sumanymas pažaisti su parko ir dvaro sodybos erdvėmis, o po kelerių metų žaidimas peraugo į tradicinį renginį, sutraukiantį tūkstančius lankytojų. Prieš porą metų per vieną dieną šventėje apsilankė apie 45 tūkstančiai žmonių. Vieni atvažiuoja pabūti vienoje pirmųjų pavasario švenčių, kiti – pasidomėti naujomis tulpių veislėmis, pasižiūrėti, kaip išgyveno senesnės veislės, pasikeisti šių gėlių auginimo ir priežiūros patirtimi“, – šventę apibūdina Radviliškio rajono meras A. Čeponas.

Nuskaistę dangus ir vis kaitrėjantys saulės spinduliai ir šiais metais žadėjo šventės dalyvių gausą. Perkopus vidurdienį įvyko iškilmingas šventės atidarymas. Po jo šventės organizatoriai pakvietė apžiūrėti Radviliškio meno studijos dalyvių kūrybinių darbų parodą „Gėlių akordais“.

„Šios šventės naujovė – koncertai. Koncertinė programa sudaryta, įvertinus įvairių amžiaus tarpsnių ir įvairaus skonio šventės dalyvių poreikius, – šventės naujovės pristato savivaldybės administracijos direktorė Jolanta Margaitienė. – Kitas šios šventės išskirtinumas – iš Radviliškio rajono kilusio dizainerio Liutauro Salasevičiaus sukurtų drabužių kolekcijos pristatymas.“

Pasak direktorės, radviliškiečiai dar praėjusių metų birželį pasikvietė dizainerį dalyvauti Tulpių žydėjimo šventėje. Jo sukurtus drabužius demonstravo Radviliškio mokyklų moksleivės.

„Manau, labai svarbus šios šventės išskirtinumas – sumanymas antrą dieną skirti šeimoms. Anksčiau to nedarydavome. Gegužė yra šeimų mėnuo, tad manau, kad ir šeimai skirta šventės diena taps tradicija“, – viliasi meras ir pasidžiaugia, kad organizuojant šventę buvo apgalvotos ir vaikus sudominančios ir jiems patinkančios pramogos.

ORGANIZATORIAI – RAJONO SPECIALISTAI

Dar vienas 17-osios tulpių žydėjimo šventės išskirtinumas – šventę rengė ne samdyta firma, kaip būdavo ankstesniais metais, bet rajono specialistai. „Tai darėme ne todėl, kad norėjome sutaupyti pinigų, nors lėšų

reikėjo mažiau negu samdant firmą, bet dėl to, kad rajono specialistams būtų sudarytos galimybės atskleisti savo gebėjimus, didinti jų savivertę ir pasitikėjimą savo kūrybingumu. Manau, kad per tiek metų jie įgijo tokiems renginiams organizuoti reikalingų žinių ir įgūdžių, o savivaldybės užduotis – padėti jų kūrybingumui atsiskleisti, – mano rajono meras ir priduria. – Šioje šventėje žinau kiekvieną kampilį. Žinau, kas už ką konkrečiai atsakingas. Kai samdydavome firmą, žiūrėk, tai kažkuriuo momentu stringa aparatūra, tai kažkas ne taip padaryta“.

Mero teigimu, anksčiau to daryti nesiryžta, nes rajono specialistams trūko pasirengimo. Šiomet padrąsinti vadovų, jie apsisprendė viską savo jėgomis padaryti. „Ištisus žmogų žinių išteklių reikia labai daug. Savo darbo reikia įdėti dvigubai ar net trigubai daugiau negu samdant firmą. Kai renginį organizuoja samdyta firma, nors svarbiausias jo idėjas ir aptari, bet per šventę pamatai, kad kažką reikėjo kitaip daryti. Kai patys viską organizavome, nežinau, kiek sykių rinkomės, kiek sykių diskutavome, bet šioje šventėje man viskas tinka“, – rajono

Pasigrožėkime Burbiškių tulpėmis su Seimo pirmininku V. Pranckiečiu ir savivaldybės vadovais

Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktorė J. Margaitienė

specialistų darbu didžiuojasi meras.

Ir nors bilietas į šventę kainavo 7 eurus, šventės dalyviai skaičiuojami dešimtimis tūkstančių – per dvi dienas sulaukta 23 tūkst. lankytojų. Kita vertus, kaip pažymi meras, bilieto kaina – tik dalis vieno koncerto ar dizainerio pasirodymo kainos. Šiame renginyje buvo galima paklausti šešių garsių grupių atliekamos muzikos ir pamatyti puikius dizainerio sukurtus drabužius. „Bilietas į vieną koncertą kainuoja mažiausiai 15 eurų. Prieš kelias dienas buvau Vilniaus geležinkelio stotyje vykusiame L. Balasevičiaus kolekcijos pristatyme. Bilietas kainavo 33 eurus. Vien kolekcijos pristatymas, be koncertų ir parodų“, – į pastabas, kad šventėje nebuvo taikytos nuolaidos senjorams, atsako Radviliškio rajono meras.

Iš kairės – Seimo pirmininkas V. Pranckietis, rajono meras A. Čepononis ir viešnia iš Kėdainių rajono – mero pavaduotoja Olga Urbonienė parodos atidaryme

TALKINO SAVANORIAI

Rajono savivaldybei susitarus su aplinkiniais ūkininkais, kad aplink parką būtų palikta daugiau plotų į šventę atvykusiųjų mašinoms, šįkart buvo išvengta ankstesnes šventes ženklusius grūščių, kai nusidriekdavo kelių kilometrų automobilių eilės. Kiekvieną atvykusįjį paslaugiai pasitikdavo ne tik pareigūnai, nurodantys, kur greičiau ir patogiau galima palikti automobilį ar autobusą, bet ir savanoriai. Savanoriai šventės organizatoriams talkino ir parke. Pasak Daugyvenės kultūros istorijos muziejaus-draustinio direktoriaus Egidijaus Prasevičiaus, savanoriai talkino ir parengiant parką šventei, juk reikėjo iš po žiemos parką išvalyti, reikėjo atnaujinti parko tiltelius, skulptūras.

„Net nežinau, kiek metų savanoriai talkina įvairiuose renginiuose, – sako rajono meras A. Čepononis. – Jei būtų poreikis, savanorių būtų dvigubai–trigubai daugiau. Kaip paskatinimą kiekvienam savanoriui davėme kvietimą į Tulpių žydėjimo šventę dviem asmenims. Savanorius pamaitiname. Tokios šventės savanoriams yra puiki repeticija prieš kitais metais Radviliškyje rengiamą Europos žmonių festivalį, kuriame reikės dar daugiau savanorių.“

ISPŪDINGA VOKIEČIŲ KALBOS ŠVENTĖ

DAIVA STONIENĖ

Kelmės „Aukuro“ pagrindinėje mokykloje vyko septynioliktąji Vokiečių kalbos šventė. Joje dalyvavo gausus būrys garbingų svečių: Lietuvos garbės konsulas, Kelmės miesto garbės pilietis prof. dr. baronas Volfgangas fon Štėtenas, VFR ambasados Kultūros ir spaudos skyriaus vadovė, kultūros atašė Milena Dech, paramos fondo „Ateitis – jaunimui“ vadovas Volfgangas Gėrtė su žmona, Lietuvos vaikų rėmimo draugijos išdininkas Andreas Maluras, Lyneno miesto delegacija ir kiti.

Per šventę tarp jos vedėjų vyko nuoširdus mokytojo ir mokinio dialogas apie tai, kuo šiandien domisi mūsų vaikai. Mokinių meninėje programoje dalyvavo aštuonios rajono mokyklos, pirmą kartą surengtoje mokinių konferencijoje „Mano pasaulis“ 26 pranešėjai iš įvairių rajono mokyklų perskaitė 20 pranešimų. Buvo apdovanoti aktyviausiai įvairioje veikloje dalyvavę mokiniai ir mokytojai. Pirmą kartą Kelmėje Gėtės instituto Vilniuje organizuoto vokiečių kalbos vaikams egzamino A1 sertifikatus įteikė instituto Kalbos skyriaus vadovė Nijolia Buinovskaja. Vokiečių kalbos koordinatorius Lietuvoje Michaelis Brėmas ypač džiaugėsi, kad vokiečių kalbos mokytojos Raimonda Andriuškienė ir Violeta Truncienė, atlikusios visas skirtas užduotis, surinko 100 proc. galimų taškų. Šioms mokytojoms iškilmingai įteikti tarptautinio vokiečių kalbos DSD1 (vokiečių kalbos pirmo lygio diplomas) egzaminuotojų sertifikatai.

Pagerbdami Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą, vokiečių kalbos šventės iniciatorių Antaną Račą, 2015 m. šventės mecenatas baronas V. fon Štėtenas ir V. Gėrtė įsteigė prizą – dviejų savaičių trukmės kalbos mokymosi praktiką keliaujant po Vokietiją. Už puikius vokiečių kalbos rezultatus Antano Račo prizas skirtas šešioms rajono mokiniams (**nuotr.**), kurie birželio mėnesį keliaudami vokiečių kalbos mokysis Erfurte ir Berlyne.

Mokinių meninės programos vertinimo komisijos pirmininko barono V. fon Štėteno ir Vartburgo apskrities mero Reinhardo Krebso įsteigtomis premijomis ir Lyneno rajono mero prizais apdovanotos visos šventėje dalyvavusios mokyklų komandos. Pirmoji vieta skirta Kelmės „Aukuro“ pagrindinei mokyklai, o specialusis prizas atiteko Kelmės rajono Vaiguvos Vlado Šimkaus pagrindinei mokyklai. Padėkos raštais apdovanotas gausus būrys 6–10 klasių mokinių, rašto darbų konkursų nugalėtojų. Keturiasdešimt geriausiai besimokančių vokiečių kalbos mokinių birželio 1 d. vyks į ekskursiją po Biržų kraštą, metodinė išvyka dovanota ir rajono vokiečių kalbos mokytojams.

Pasibaigus Vokiečių kalbos šventei, garbūs svečiai iš Vokietijos Federacinės Respublikos kartu su Kelmės rajono savivaldybės atstovais, rajono mokiniais ir vokiečių kalbos mokytojais aptarė tolesnio bendradarbiavimo galimybes, vokiečių kalbos mokymo ir sklaidos strategiją. Pateikta išsami 2016–2017 mokslo metų veiklos ataskaita, numatytos naujos veiklos kryptys.

VACLOVAS DAČKAUSKAS: dirbkime išvien

Praejusiame Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos posėdyje meras pristatė savo 2016 metų veiklos ataskaitą. Apie svarbesnius mero veiklos ataskaitos akcentus kalbamės su Klaipėdos rajono meru VACLOVU DAČKAUSKU (nuotr.).

Kaip vertinate praėjusių metų savo ir tarybos darbą?

Baigėsi antrieji aštuntojo šaukimo Klaipėdos rajono tarybos kadencijos metai. Įpusėjus kadencijai galima vertinti rinkėjams duotų pažadų vykdymą, pasiektus rezultatus ir problemas, su kuriomis tenka susidurti įgyvendinant užsibrėžtus tikslus ir uždavinius. Nepaisant išylančių sunkumų ir problemų, valdančioji dauguma, sudaryta iš trijų partijų – Socialdemokratų, Tėvynės Sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų ir „Tvarkos ir teisingumo“ – atstovų, dėjo visas pastangas, kad savivaldybės strateginiame plėtros plane numatyti uždaviniai būtų įgyvendinami nuosekliai, atsižvelgiant į šio laikotarpio ar finansinių galimybių padiktuotus arba pakoreguotus prioritetus.

Šiandien galime teigti, kad visus suplanuotus darbus tiek savivaldybės administracija, tiek tarybai pavaldžios įstaigos, įmonės ir organizacijos stengiasi atlikti nustatytais terminais, kokybiškai ir su mažiausiomis sąnaudomis. To paties reikalaujama ir iš darbus atliekančių rangovų arba paslaugų teikėjų. Reiklumas sau ir kitiems yra vienas sėkmingo darbo garantų. Šių aplinkybių visuma tikriausiai ir lemia, kad jau ne vienus metus esame tarp pirmaujančių savivaldybių šalyje. Mūsų strateginis tikslas yra, manau, bus ir ateityje – išlaikyti pirmaujančias pozicijas ir gerinti pasiekimus ir rodiklius visose srityse, ypač tose, kur atsiliekame nuo kitų savivaldybių. Norint pasiekti geriausių rezultatų, reikia pirmiausia panaudoti ne tik savo žinias, įgyvendinant inovatyvias, nestandartines idėjas, bet pasinaudoti ir kitų gerą patirtimi.

Kiek darbų pavyko nuveikti?

2016 m. Klaipėdos rajono taryba surengė 11 eilinių ir vieną neeilinį posėdį, kurių metu apsvairstė 469 klausimus ir priėmė 451 sprendimą, išklaušė 73 informacijas ir priėmė 36 protokolinius pavedimus (27 iš jų įvykdyti per 2016 metus). Pagal veiklos sritis priimti sprendimai pasiskirsto taip: turto valdymo klausimais priimti 183 sprendimai, strateginio planavimo ir investicijų – 40, kultūros – 33, komunalinio ūkio – 28, tarybos ir mero veiklos – 27, sveikatos priežiūros – 26, švietimo – 25, statybos ir kelių priežiūros – 21, socialinės paramos – 20, biudžeto – 17, kitais klausimais – 31.

Praejusiais metais buvo tęsiama 2015 m. sudarytų tarybos komitetų veikla. 2016 m. penki komitetai surengė 57 posėdžius, kuriuose apsvairstė 1838 klausimus.

Taip pat vadovavau tarybos ir mero sekretoriato darbui. Per 2016 metus išleisti 463 mero potvarkiai. Peržiūrėjau ir vizavau 2642 tarybai ir merui adresuotus raštus. Mero vardu išsiunčiau 690 dokumentų. Kartu su vicemere Rūta Cirtautaitė ir tarybos nariu Viktoru Kura atstovavau Klaipėdos rajono savivaldybei Regiono plėtros taryboje. Pagal poreikį buvo rengti tarpžinybiniai pasitarimai įvairiais savivaldybei aktualiais klausimais. Taryba savo įgaliojimų laikotarpiu yra sudariusi 32 komisijas ir tarybas, šešioms iš jų pirmininkauju.

Kaip ir kiekvienais metais, 2016 metais buvo sėkmingai palaikomi ir toliau plėtojami savivaldybės tarptautinės partnerystės ryšiai. Klaipėdos rajono savivaldybėje lankėsi miestų partnerių delegacijos iš Ylavos ir Mardu, Nicos, Akhmetos miestų savivaldybių. Dalyvaujant tarptautinių organiza-

cijų veikloje buvo viešinamas Klaipėdos rajonas. Darbuotojai ir politikai įgijo naujų patirčių, žinių, kurias gali pritaikyti savo kasdieniame darbe.

Žinoma, nepavyko išvengti ir teismų. Per ataskaitinį laikotarpį savivaldybei atstovauta teismuose – 37 civilinėse ir 22 administracinėse byloje. Ataskaitiniu laikotarpiu teismai Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos sprendimų nepanaikino.

Tai tik trumpa santrauka, parodanti, kiek darbų pavyko įgyvendinti. Plačiau apie juos galima sužinoti Klaipėdos rajono savivaldybės interneto puslapyje.

Kaip manote, ko reikia sėkmingam savivaldybės ir tarybos darbui?

Gera komanda – jau daugiau negu pusė sėkmės. Todėl kviečiu visus – savivaldą, verslą, nevyriausybinių sektorių – dirbti išvien, ir žmonių gyvenimas savivaldybėje klestės!

Kalbėjosi Ernesta Strakšytė

Klaipėdos rajono meras V. Dačkauskas, kalbėdamas apie nuveiktus darbus, minėjo daug skaičių. Tai tik kiekybinė darbų išraiška. Apie darbų kokybę, atlikę tyrimus, skelbė Laisvosios rinkos institutas. Savivaldybių indekse 2016 m. Klaipėdos rajonas buvo antras šalyje (po Kauno rajono). Merui V. Dačkauskui buvo įteiktas aukščiausias Lietuvos savivaldybių asociacijos apdovanojimas – „Aukštinės krivulės riterio“ ženklas.

GERA ŽINIA KAUNO RAJONUI

EDMUNDAS MALIŠAUSKAS

50 mln. eurų Lietuvoje investuojanti ir 300 darbo vietų sukursianti JAV medicinos įrangos gamintoja „Hollister“ apsisprendė, kur statys gamyklą Kaune. Įmonė Karmėlavos seniūnijoje įsikūrusioje Kauno laisvojoje ekonominėje zonoje (LEZ) bus pradėta projektuoti šiemet ir pradės veikti 2019 metų viduryje. Kauno rajono meras Valerijus Makūnas Raudondvario dvare susitiko su šios bendrovės vyriausioju viceprezidentu Jamesu W. Humphriesu, atsakingu už tyrimus, produktų vystymą ir tarptautines operacijas, ir plėtros direktoriumi Williamu R. Ciechanskiu. Susitikime taip pat dalyvavo viešosios įstaigos „Investuok Lietuvoje“ atstovai (nuotr.).

„Hollister Incorporated“ atstovai tvirtino, kad svarbiausios priežastys, dėl kurių jie pasirinko Lietuvą, yra gera geografinė padėtis, palanki investicinė aplinka, išvystyta infrastruktūra ir kvalifikuota darbo jėga. „I savo komandą kviesime ir patyrusius aukštos kvalifikacijos inžinierius, ir ką tik baigusius universitetus arba kolegijas studentus“, – pranešime spaudai cituojamas J. W. Humphriesas.

„Investuok Lietuvoje“ gamybos komandos vadovės Elinos Chodzkaitės-Barauskienės teigimu, „Hollister“ pasirinkimui turėjo įtakos ir Lietuvos valdžios institucijų dėmesys, kultūrinė terpė, palaikymas iš privataus ir viešojo sektorių. „Džiaugiuosi, kad tokia žinoma bendrovė pasirinko Kauno

rajoną. Manau, kad tai gera proga sugrįžti lietuviams emigrantams, ieškantiems galimybių įsidarbinti savo gimtinėje“, – pabrėžė Kauno rajono meras V. Makūnas (antras iš kairės).

W. R. Ciechanskis teigė, kad naujos gamyklos įkūrimas Kauno rajone yra strateginis bendrovės sprendimas. Šis žingsnis leis išplėsti gamybos pajėgumus ir patenkinti didėjančių klientų poreikius Europoje, kur bendrovė parduoda daugiausia savo produktų. 1921 m. įkurta „Hollister Incorporated“ yra viena iš trijų didžiausių pasaulio stomos priežiūros, šalinimo sistemos sutrikimus lengvinančių priemonių gamintojų, taip pat siūlant intensyvios terapijos ir žaizdų priežiūros reikmenis. Stomos priežiūros reikmenis bendrovė gamina ir Kauno rajone pastatytoje gamykloje. Stoma vadinama chirurginiu būdu pilvo srityje suformuota dirbtinė jungtis.

